

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ändras. Pensionsstiftelser och försäkringskassor kan enligt förslaget täcka sina försäkringstekniska avsättningar med vissa specifika skuldförbindelser och aktier, andelar och övriga förbindelser som ingåtts i medlemsstater i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling på samma sätt som med motsvarande investeringar som gjorts i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. I propositionen föreslås det att gränsen på 10 procent av bruttobeloppet av täckningen för försäkringstekniska avsättningar för investeringar som gjorts i en annan medlemsstat i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet upphävs.

I fråga om frivillig tilläggs pensionsverksamhet ska de kvantitativa begränsningarna i fråga om täckningen av bruttobeloppet av pensionsansvaret i pensionsstiftelser eller ansvarsskulden i försäkringskassor, som gäller placeringar i fastigheter belägna i en medlemsstat som hör till Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, upphävas. Det föreslås att fastighetsplaceringar regleras genom bestämmelser som gäller ledningens allmänna omsorgsplikt, avkastningskrav och krav på säkerhet samt krav på spridning av placeringarna.

Lagarna avses träda i kraft den 1 april 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING.....	3
2 NULÄGE	3
2.1 De centrala bestämmelserna och principerna i normerna för kapitalrörelser samt Finlands reservationer i fråga om försäkringsbolag.....	3
2.2 Lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor	7
2.3 Bedömning av nuläget: den nationella lagstiftningens förhållande till bestämmelserna i normerna	9
2.4 Ålands ställning	13
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	13
3.1 Målsättning	13
3.2 De viktigaste förslagen.....	14
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	14
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	14
4.2 Sociala konsekvenser.....	15
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	16
6 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL	18
DETALJMOTIVERING	20
1 INNEHÅLLET I RESERVATIONERNA I NORMERNA OCH DERAS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	20
2 MOTIVERING AV LAGFÖRSLAG	20
2.1 Lagen om pensionsstiftelser.....	20
2.2 Lagen om försäkringskassor	22
3 IKRAFTTRÄDANDE	22
LAGFÖRSLAG	23
1. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser	23
2. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor.....	24
BILAGA	25
PARALLELLEXTER	25
1. Lag om ändring av lagen om pensionsstiftelser	25
2. Lag om ändring av lagen om försäkringskassor.....	27

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Finland förband sig 1969 till den konvention som ingicks den 14 december 1960 i Paris och som gäller Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (nedan organisationen eller OECD) samt till konventionens första och andra tilläggsprotokoll (FördrS 12/1969, nedan konventionen). Enligt artikel 1 punkt a och c i konventionen ska organisationen ha till ändamål att främja en politik med syfte att bl.a. i medlemsstaterna uppnå en så snabb och jämn ekonomisk utveckling och en så hög sysselsättningsnivå som möjligt samt en stigande levnadsstandard, under bibehållande av finansiell stabilitet, ävensom att därigenom bidra till världsekonomin utveckling, samt att bidra till världshandelns ökning på en multilateral, icke diskriminatorisk grundval i överensstämmelse med internationella åtaganden.

Enligt artikel 2 punkt a, c och d i konventionen har medlemsstaterna för att uppnå dessa syften enats om att de såväl var och en för sig som gemensamt ska främja ett effektivt utnyttjande av sina ekonomiska resurser, föra en politik ägnad att leda till ekonomiskt framåtskridande samt inre och yttre finansiell stabilitet och att undvika en utveckling som kan skada deras egen eller andra länders ekonomi, samt fortsätta sina strävanden att minska eller avskaffa hindren för utbyte av varor och tjänster samt för löpande betalningar samt att bibehålla och utsträcka frigörelsen av kapitalrörelser.

Enligt artikel 5 punkt a i konventionen kan organisationen för att uppnå sina syften fatta beslut, vilka i den mån inget annat bestäms ska vara bindande för alla medlemmar.

2 Nuläge

2.1 De centrala bestämmelserna och principerna i normerna för kapitalrörelser samt Finlands reservationer i fråga om försäkringsbolag

Syftet med ett öppet multilateralt omsättningssystem är att effektivisera kapitalrörelserna och världsekonomin, som även Finland är kraftigt beroende av. De konventionsenliga åtgärder som gäller liberalisering av överföringen av kapital preciseras i OECD:s normer för kapitalrörelser. Normerna trädde första gången i kraft 1961 i de länder som då var medlemmar av OECD. I Finland trädde normerna i kraft 1969. Normerna ålägger OECD-medlemsstaterna att vidta åtgärder i förhållande till övriga medlemsstater i organisationen. För Finland är det möjligt att utvidga tillämpningsområdet till medlemsstaterna i Internationella valutafonden (IMF).

Tekniskt sett är OECD:s normer för kapitalrörelser ett beslut av organisationens högsta beslutsfattande organ, nämligen rådet. Rådet fattar sina beslut enligt konsensusförfarande. Med stöd av artikel 5 i konventionen är besluten juridiskt bindande för regeringarna i medlemsstaterna. Besluten är dock inte sådana fördrag eller internationella avtal i den mening som avses i internationell rätt, i motsats till exempelvis Världshandelsorganisationens (WTO) avtal.

Enligt artikel 1 punkt a i normerna är medlemsstaterna skyldiga att sinsemellan gradvis eliminera restriktionerna på kapitalrörelser i enlighet med artikel 2. De kapitaltransaktioner som hör till normernas tillämpningsområde specificeras i bilaga A till normerna, som i praktiken täcker alla betydande kort- och långfristiga kapitalrörelser, om en medlemsstat inte har gjort en reservation i fråga om en viss transaktion. Helt allmänt kan nämnas emission, försäljning och köp av aktier, fondandelar, skuldebrev, krediter och lån samt direkta utländska investeringar och företagsetableringar i en medlemsstat som exempel på transaktioner som omfattas av normernas tillämpningsområde.

RP 265/2016 rd

Med stöd av artikel 1 punkt b i normerna förbinder sig en medlemsstat att särskilt eftersträva att tillgångar i utländsk ägo behandlas på samma sätt oberoende av tidpunkten för då ett ägo-förhållande uppstått. Dessutom tillåts försäljning och överföring av tillgångar i utländsk ägo eller överföring av inkomster av försäljning. Med stöd av artikel 1 punkt e i normerna eftersträvar medlemsstaterna att undvika att införa nya restriktioner för omsättningen i fråga om kapitalrörelser. Dessutom strävar de efter att reducera redan befintliga restriktioner.

I artikel 2 i normerna definieras de liberaliseringsåtgärder som hör till normernas tillämpningsområde. I princip ska OECD-medlemsstaterna utfärda de tillstånd som eventuellt behövs för att avsluta och genomföra transaktioner samt för de kapitalrörelser som avses i A- eller B-listan i bilaga A till normerna. En medlemsstat kan under vissa förutsättningar göra en reservation angående en transaktion. I listorna i bilaga A till normerna avskiljs systematiskt och enligt investering de transaktioner som medborgare i en medlemsstat har gjort utomlands, dvs. i en annan OECD-medlemsstat, samt transaktioner som medborgare i utlandet, dvs. en annan OECD-medlemsstat, har gjort i medlemsstaten. Dessutom specificeras kapitalrörelserna in i och ut ur en medlemsstat. Vad beträffar A-listan i bilaga A till normerna kan en medlemsstat göra en reservation endast när staten i fråga ansluter sig till OECD, när tillämpningsområdet för en förbindelse i A-listan i bilaga A till normerna utvidgas eller när en helt ny förbindelse börjar omfattas av tillämpningsområdet, om lagstiftningen i medlemsstaten avviker från åtagandena i normerna (den s.k. standstill-principen, enligt vilken en medlemsstat i regel endast kan återkalla eller begränsa reservationer, och en reservation som en gång har avförts från listan kan inte på nytt återinföras). I fråga om B-listan i bilaga A till normerna kan en medlemsstat göra en reservation när som helst. Medlemsstaterna försöker dock undvika att göra nya reservationer (artikel 1 punkt e).

En OECD-medlemsstat drar nytta av att restriktionerna i övriga medlemsstater avskaffas, men att enbart invänta ett avskaffande av övriga medlemsstaters reservationer stämmer inte överens med normernas syfte. Normernas utgångspunkt är att liberaliseringen av kapitalrörelser mest av allt gagnar den medlemsstat som liberaliserar kapitalrörelserna. Det finns inga krav på ömsesidighet eller handel som idkas genom liberalisering av förbindelser. Till normernas principer i fråga om transparens hör att de reservationer som anmäls till OECD är fullständiga, ajourhållna, begripliga och tillgängliga för alla parter.

I artikel 9 i normerna bestäms om principen för icke-diskriminering. En medlemsstat får inte särbehandla olika medlemsstater när det gäller avslutande eller genomförande av en transaktion eller kapitalrörelser som finns upptagna i bilaga A till normerna och som till vissa delar har liberaliserats. Alla medlemsstater ska således försättas i samma ställning. Enligt artikel 10 i normerna kan en viss transaktion dock tillåtas för medlemsstater av en tullunion, t.ex. Europeiska unionen, eller en monetär union, men inte automatiskt för andra stater som tillämpar normerna.

Normerna tillämpas på privat försäkringsverksamhet och privat pensionsfondsverksamhet så som den förstås internationellt. Normerna tillämpas inte i Finland på lagstadgad arbetspensionsförsäkringsverksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare och inte på socialförsäkringsverksamhet. Om en reservation som gäller normerna har gjorts mot en viss transaktion, har det i den nationella lagstiftningen inom ramen för reservationen varit möjligt att rikta in restriktioner på dessa transaktioner. Finland har inga gällande reservationer eller förklaringar när det gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver frivillig tilläggs pensionsförsäkringsverksamhet. De reservationer som Finland har återkallat i september 2016 och som gällde försäkringsbolag enligt bilaga B till normerna och som föregick genomförandet av Solvens II-direktivet gällde följande punkter, som dessutom hade kompletterats punktvis med procentuella förklaringar, i fråga om fastigheter med fem procent

RP 265/2016 rd

och i fråga om övriga med tio procent (normerna har rättskraft endast som engelsk- och franskspråkiga, och därför anges Finlands reservationer nedan även på engelska):

A-listan:

IV/C1, D1 Transaktioner med överlåtbara värdepapper på kapitalmarknaden
(Operations in securities on capital markets):
— Finländares förvärv utomlands (Purchase abroad by residents)

Enligt den användarguide som preciserar normerna innehåller avsnitt IV alla transaktioner som gäller värdepapper, inklusive aktier, övriga ägarandelar och skuldebrev, med en löptid på minst ett år vid emissionstillfället. Köp av värdepapper kan ske på en reglerad marknadsplats eller utanför en sådan marknadsplats på något annat lagligt sätt, om bara värdepappret erbjuds lagligt i medlemsstaten.

När det gäller försäkringsbolag och pensionsfonder förutsätts en reservation som gäller förvärv av värdepapper utomlands, om det i lagstiftningen föreskrivs

1) om utländska tillgångars andel i förhållande till en försäkringsanstalts tillgångar, uttryckt som en procentuell andel, om den andelen är lägre än de inhemska tillgångarnas andel i förhållande till försäkringsanstaltens tillgångar,

2) om skyldigheten att inneha ett visst minimibelopp av inhemska tillgångar, om detta belopp är högre än de utländska tillgångarnas minimibelopp.

VII/D1 Transaktioner med kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper
(Operations in collective investment securities):
— Finländares förvärv utomlands (Purchase abroad by residents)

Enligt den användarguide som preciserar normerna innehåller avsnitt VII transaktioner, t.ex. aktieintyg, registeranteckningar eller andra intyg, som gäller fondföretag som har grundats för förvaltningen av värdepapper och andra tillgångar. Avsnitt VII gäller såväl öppna som slutna fondföretag oberoende av deras juridiska form.

När det gäller försäkringsbolag och pensionsfonder förutsätts en reservation som gäller förvärv av värdepapper utomlands, om det i lagstiftningen föreskrivs

1) om utländska tillgångars andel i förhållande till en försäkringsanstalts tillgångar, uttryckt som en procentuell andel, om den andelen är lägre än de inhemska tillgångarnas andel i förhållande till försäkringsanstaltens tillgångar,

2) om skyldigheten att inneha ett visst minimibelopp av inhemska tillgångar, om detta belopp är högre än de utländska tillgångarnas minimibelopp.

B-listan:

III/A1, B1 Transaktioner med fastigheter (Operations in real estate):
— Finländares byggande eller förvärv utomlands
(Building or purchase abroad by residents)

Enligt den användarguide som preciserar normerna innehåller avsnitt III övriga transaktioner än de som gäller fastigheter i avsnitt I och II. Transaktioner som avses i avsnittet är bl.a. byggande eller förvärv av fastigheter, som inte förknippas med delaktighet i ägandet av ett före-

RP 265/2016 rd

tag, skapande eller utvidgning av företaget, samt rent finansiella investeringar i fastigheter, som inte förknippas med användning av fastigheten för den affärsverksamhet som bedrivs av det företag som gör investeringen. I avsnittet finns ingen bestämmelse för likvärdig behandling av medlemsstater, varför det ska tolkas att affärstransaktionerna i fråga inte kan begränsas med kvantitativa begränsningar.

V/D1 Transaktioner på penningmarknaden (Operations on money markets):
— Finländares förvärv av värdepapper på penningmarknaden utomlands
(Purchase of money market securities abroad by residents)

Enligt den användarguide som preciserar normerna innehåller avsnitt V alla penningmarknadstransaktioner med en löptid på mindre än ett år vid emissionstillfället, och föremålet för dessa transaktioner kan bl.a. vara statens masskuldebrev och andra kortfristiga förbindelser emitterade av regeringar, depositionsbevis, kortfristiga företagskrediter samt övriga penningmarknadsinstrument, t.ex. interbank-depositioner mellan bankerna i inhemsk eller utländsk valuta, avtal om återköp samt Förenta staternas federala förbindelser.

När det gäller försäkringsbolag och pensionsfonder förutsätts en reservation som gäller förvärv av värdepapper utomlands, om det i lagstiftningen föreskrivs

1) om utländska tillgångars andel i förhållande till en försäkringsanstalts tillgångar, uttryckt som en procentuell andel, om den andelen är lägre än de inhemska tillgångarnas andel i förhållande till försäkringsanstaltens tillgångar,

2) om skyldigheten att inneha ett visst minimibelopp av inhemska tillgångar, om detta belopp är högre än de utländska tillgångarnas minimibelopp.

VI/D1 Transaktioner med övriga omsättningsbara värdepapper och fordringar utan säkerhet (Other operations in negotiable instruments and non-securitised claims):
— Finländares förvärv utomlands (Purchase abroad by residents)

Enligt den användarguide som preciserar normerna innehåller avsnitt VI övriga transaktioner än de som gäller avsnitt IV, V och XII. Transaktionerna kan gälla bl.a. följande investeringsinstrument:

— rättigheter, warrant (dvs. ett värdepapper som är utställt av en bank eller en bankirfirma och med någon underliggande tillgång som t.ex. aktie, index, råvara eller valuta), finansieringsoptioner, terminskontrakt och övriga futurer på en inhemsk handelsplats,

— transaktioner på andrahandsmarknaden som gäller övriga finansiella instrument, inkl. statens masskuldebrevslån, fastighetskrediter, kortfristiga kommersiella krediter, lånebaserade omsättningsbara finansiella instrument, fordringar och kommersiella växlar,

— skuldebrevs-, ränte-, valutakurs- och kapitalswappar (dvs. avtal om byte av kassaflöde),

— övriga förvärv av i normerna icke nämnda omsättningsbara värdepapper samt fordringar utan säkerhet.

När det gäller försäkringsbolag och pensionsfonder förutsätts en reservation som gäller förvärv av värdepapper utomlands, om det i lagstiftningen föreskrivs

RP 265/2016 rd

1) om utländska tillgångars andel i förhållande till en försäkringsanstalts tillgångar, uttryckt som en procentuell andel, om den andelen är lägre än de inhemska tillgångarnas andel i förhållande till försäkringsanstaltens tillgångar,

2) om skyldigheten att inneha ett visst minimibelopp av inhemska tillgångar, om detta belopp är högre än de utländska tillgångarnas minimibelopp.

IX/B Finansieringskrediter och lån (Financial credits and loans):
— Krediter och lån som beviljats utländska kredittagare av finländare
(Credits and loans granted by residents to non-residents)

Enligt den användarguide som preciserar normerna, finansieringskrediter och lån som avses i avsnitt IX gäller indirekt genom en förmedlare beviljade finansieringskrediter och lån samt finansieringskrediter och lån för finansiering av rörligheten av varor och tjänster inom en utländsk OECD stat. Avsnitt IX innehåller andra krediter och lån än de som avses i avsnitt I, II, VIII och XIV. Sålunda gäller avsnitt IX inte direkta placeringar, finansieringskrediter och lån för internationell rörlighet av varor och tjänster eller personliga krediter och lån. Sådana affärstransaktioner som liknar bankverksamhet (eng. quasi-banking operations), t.ex. forfeiting, leasing eller factoring-finansiering, ingår i avsnitt IX till den del som dessa inte omedelbart anknyter till internationell rörlighet av varor eller tjänster.

I avsnitt IX/B avsedda affärstransaktioner och övriga transaktioner ska vara fria, i fall att borgenären kan bevilja krediter eller lån på den nationella marknaden där den verkar. Inom ramen för medlemsstaternas reservationer, förklaringar och eventuella inhemska förmedlars krav måste medlemsstaterna tillåta kredit- och lånetransaktioner direkt mellan inhemska och utländska aktörer oberoende av lånets eller kreditens löptid och belopp.

XI/B1, B2 Transaktioner med depositionskonton (Operation of deposit accounts):
— Finländare som öppnat och använt konton i finsk valuta med utländska institutioner (By residents in domestic currency with non-resident institutions)
— Finländare som öppnat och använt konton i utländsk valuta med utländska institutioner (By residents in foreign currency with non-resident institutions)

Enligt den användarguide som preciserar normerna innehåller avsnitt XI öppnande och användning av bruks- och sparkonto samt öppnande och användning av något annat konto som inte avses i normerna. Bestämmelser om placerings- och värdepapperskonton finns i normerna i avsnitt IV och V, om bankernas inlåning hos varandra och om depositionsbevis i avsnitt V samt om konton för kommersiella och finansiella krediter eller lån i avsnitt VIII och IX.

2.2 Lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor

Vad beträffar försäkringsbolag föreskrevs det tidigare i 10 kap. i försäkringsbolagslagen (521/2008) om täckning av ansvarsskulden. Till dessa bestämmelser hänvisades i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) och i lagen om försäkringskassor (1164/1992).

Bestämmelserna grundade sig på livförsäkringsdirektivet (2002/83/EG) och på det tredje skadeförsäkringsdirektivet (92/49/EEG). I fråga om försäkringsbolag ersattes dessa direktiv av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/138/EG av den 25 november 2009 om upptagande och utövande av försäkrings- och återförsäkringsverksamhet (Solvens II). Genom Solvens II-direktivet har det införts ett riskbaserat solvens- och tillsynsarrangemang för liv- och skadeförsäkringsbolag samt återförsäkringsföretag inom EU. Solvens II-direktivet är ett maximiharmoniseringsdirektiv. I praktiken är det inte möjligt att föreskriva om nationella tilläggskrav. I Finland har de bestämmelser som utfärdats med stöd av Solvens II-direktivet till-

RP 265/2016 rd

lämpats på försäkringsbolag sedan den 1 januari 2016. Solvens II-direktivet tillämpas inte på pensionsstiftelser och försäkringskassor, utan bestämmelser om täckning flyttades delvis till lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

Direktiven som tidigare var i kraft var minimiharmoniseringsdirektiv. I jämförelse med direktiven föreskrevs det i den nationella lagstiftningen om strängare krav för täckning av de försäkringstekniska avsättningarna. Enligt den tidigare gällande regleringen beaktade försäkringsbolaget i sin placeringsverksamhet arten av den försäkringsverksamhet som bolaget bedrev. Bolaget sålunda sörgde för att placeringarna gjordes så att de tryggade tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet samt så att de var lämpligt diversifierade och hade lämplig spridning. I lagen föreskrevs närmare vilka medel som kunde användas som täckning för ansvarsskulden. Med stöd av den tidigare gällande lagen kunde ett belopp motsvarande ansvarsskulden placeras endast i vissa närmare definierade typer av tillgångar. I lagen angavs också maximibeloppen för olika typer av placeringar. (RP 344/2014 rd, s. 14) Genom bestämmelserna försökte man styra investeringarna särskilt till medlemsstater i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), men även till övriga OECD-medlemsstater.

I pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver tilläggs pensionsförsäkringsverksamhet samt i övriga försäkringskassor tillämpas fortfarande sådana bestämmelser om täckning av de försäkringstekniska avsättningarna som föregick Solvens II-bestämmelserna och sådana som delvis motsvarar tidigare bestämmelserna i la-gen. Bestämmelserna om täckning är detaljerade dels av historiska skäl och dels för att det inte finns ett solvensramverk för tilläggs pensionsarrangemang. Bestämmelserna gäller täckningsdugliga tillgångsslag, hanteringen av valutarisker och den geografiska fördelningen av investeringar. I fråga om den geografiska fördelningen förutsätter bestämmelserna om täckning i huvudsak investering inom EES-området. I gällande lagar behandlas investeringar som gjorts i EES-stater och övriga OECD-medlemsstater huvudsakligen på olika sätt i beräkningen av täckningen av de försäkringstekniska avsättningarna (se avsnitt 2.3). I gällande lagstiftning finns bestämmelser om täckning i 46, 46 a och 47—47 o § i lagen om pensionsstiftelser och i 83 och 83 g—83 r § i lagen om försäkringskassor.

Med stöd av 46 a § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser jämställs de övriga OECD-medlemsstaterna med en stat som hör till EES-området 1) vid tillämpning av 47 b § 1 mom. 1 punkten, samt 2) endast delvis vid tillämpning av 47 b § 1 mom. 2 och 3 punkten, 47 c § 1—3 punkten samt 47 d § 1 mom. 1 och 2 punkten (se paragrafens 2 mom. nedan i fråga om anorlunda behandling av täckningen i 2 punkten).

I de bestämmelser som det hänvisas till i 46 a § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser föreskrivs om följande värdepapper:

— i 47 b § 1 mom. 1 punkten om skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES-stat, landskapet Åland eller en internationell sammanslutning där åtminstone en av medlemmarna är en EES-stat,

— i 47 b § 1 mom. 2 punkten om skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan kommun, samkommun, församling som fungerar som ett offentligt samfund eller något annat sådant med dessa jämförbart regionalt offentligt samfund som är beläget i en EES-stat och som har skatteuppbördsrätt eller vars medlemmar har skatteuppbördsrätt,

— i 47 b § 1 mom. 3 punkten om skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag under offentlig tillsyn som fått koncession i en EES-stat, eller en annan sammanslutning som Finansinspektionen jämställer med en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag som avses ovan,

— i 47 c § 1 punkten om skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är ett annat kreditinstitut under offentlig tillsyn som fått koncession i en EES-stat än en sådan depositionsbank som avses i 47 b § 1 mom. 3 punkten eller en annan sammanslutning som med stöd av samma punkt jämföras med en sådan depositionsbank,

— i 47 c § 2 punkten om skuldförbindelser i vilka gäldenären är en sammanslutning som har hemort i en EES-stat och vars aktier eller andelar omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat,

— i 47 c § 3 punkten om skuldförbindelser som omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat och i vilka gäldenären är en annan sammanslutning än en sådan som avses i 1 eller 2 punkten eller i 47 b § 1 mom. 1—3 punkten,

— i 47 d § 1 mom. 1 punkten om aktier och andelar i sådana sammanslutningar som har hemort i en EES-stat och vilkas aktier eller andelar omsätts på en reglerad marknad i en EES-stat, dock inte aktier och andelar i fastighetssammanslutningar,

— i 47 d § 1 mom. 2 punkten om förbindelser som emitterats av i 1 punkten avsedda sammanslutningar och som har sämre förmånsrätt än sammanslutningens övriga förbindelser.

I 46 a § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser föreskrivs att jämförande enligt 1 mom. 2 punkten i paragrafen resulterar i att täckningen kan omfatta sammanlagt högst tio procent av bruttobeloppet av pensionsansvaret. Bestämmelsen gäller aktörer i de övriga OECD-medlemsstater som inte hör till EES-staterna.

Bestämmelserna i 83 g § i lagen om försäkringskassor motsvarar bestämmelserna i 46 a § i lagen om pensionsstiftelser.

2.3 Bedömning av nuläget: den nationella lagstiftningens förhållande till bestämmelserna i normerna

Vad försäkringsbolagen beträffar behövs inte längre de reservationer och förklaringar som ingår i OECD:s normer för kapitalrörelser, eftersom Solvens II-direktivet har genomförts genom nationell lagstiftning.

Frågan ska granskas särskilt när det är fråga om pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver frivillig tilläggs-pensionsverksamhet samt om övriga försäkringskassor. Det är svårt att jämföra de gällande bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor med föreskrifterna i normerna. Regleringen i dessa har utarbetats utifrån sina egna utgångspunkter och de innehåller en olik begreppsapparat. I normerna är indelningen i finansiella instrument mer detaljerad än i bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

Med tanke på den likabehandling av olika medlemsstater som avses i normerna är bestämmelserna i 46 a § i lagen om pensionsstiftelser och 83 g § i lagen om försäkringskassor problematiska. Allmänt taget verkar det inte finnas någon riskteoretisk grund som kan motiveras för att EES- och OECD-medlemsstater ska behandlas ojämnt till den del som det är fråga om att bestämma täckningen av pensionsansvaret eller ansvarskulden på grundval av medlemskap i EES eller i OECD.

B III/B1 *Transaktioner med fastigheter*

I lagen om pensionsstiftelser föreskrivs om täckning av pensionsansvaret med fast egendom i en EES-stat. Med de fastigheter, byggnader, aktier, rättigheter, skuldförbindelser och fordringar under byggnadstiden som avses i bestämmelsen får högst 40 procent av pensionsansvarets bruttobelopp täckas (47 e § 1 mom.). Högst 15 procent av pensionsansvarets bruttobelopp får täckas med tillgångar och förbindelser som är placerade i ett enskilt objekt, om det är fråga om placering i 1) en fastighet, byggnad, rättighet eller fastighetssammanslutning som avses i 47 e § 1 mom. 1—3 punkten, 2) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i ett objekt enligt 1 punkten eller av aktier och andelar i samma fastighetssammanslutning, eller 3) skuldförbindelser av och fordringar under byggnadstiden på en fastighetssammanslutning som avses i 47 e § 1 mom. 3 punkten och i vilken pensionsstiftelsen har bestämmanderätt (47 g § 1 mom.). I lagen om pensionsstiftelser föreskrivs uttryckligen inte hur en fastighetsinvestering som gjorts i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området ska behandlas vid beräkning av täckningen (46 a samt 47—47 o §, särskilt 47 e §). Med stöd av lagen om pensionsstiftelser får under vissa förutsättningar högst 25 procent av täckningen av pensionsansvaret i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggs pensionsförsäkringsverksamhet utgöras av andra tillgångar och förbindelser (46 § 3 mom., 47 § 2 mom., 47 m § 1 mom. 2 punkten), som tidigare nämnda begränsningar av placeringar som gjorts i EES-stater inte gäller. Det ska tolkas så att i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggs pensionsförsäkringsverksamhet ska fastighetsinvesteringar i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området vara under vissa förutsättningar möjliga att beakta till ett bruttobelopp av högst 25 procent i täckningsberäkningen.

Bestämmelserna i 83 k och 83 m § i lagen om försäkringskassor motsvarar i fråga om EES-området bestämmelserna i 47 e och 47 g § i lagen om pensionsstiftelser. I lagen om försäkringskassor finns dock inte någon bestämmelse som motsvarar 47 m § 1 mom. 2 punkten i lagen om pensionsstiftelser. Det ska tolkas så att försäkringstekniska avsättningar inte får täckas genom placeringar i fastigheter i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området, om inte annat följer av uttryckliga bestämmelser i lagen om försäkringskassor och av Finansinspektionens föreskrifter.

Utan en reservation och en förklaring uppfyller bestämmelserna i lagen om pensionsstiftelser och i lagen om försäkringskassor inte de ifrågavarande kraven i normerna på att fastighetstransaktioner inte ska begränsas med kvantitativa begränsningar.

A IV/C1, D1 *Transaktioner med överlåtbara värdepapper på kapitalmarknaden*

Enligt lagen om pensionsstiftelser får skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag under offentlig tillsyn som fått koncession i en EES-stat, eller en annan sammanslutning som Finansinspektionen jämför med en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag som avses ovan utgöra täckning för pensionsansvarets hela bruttobelopp (47 b § 1 mom. 3 punkten). Genom skuldförbindelser i andra sammanslutningar som har hemort i en EES-stat eller med värdepapper i eget kapital får högst 50 procent av pensionsansvarets bruttobelopp täckas (47 c § 2 och 3 punkten, 47 d § 1 mom. 1 och 2 punkten).

Med stöd av lagen om pensionsstiftelser behandlas investeringar som gjorts i en sammanslutning i en EES-stat på annat sätt vid beräkning av täckningen än investeringar som gjorts i sammanslutningar i andra OECD-medlemsstater utanför EES-området då ovan nämnda bestämmelser tillämpas. När det gäller investeringar som gjorts i andra OECD-stater får sammanlagt högst tio procent av pensionsansvarets bruttobelopp täckas (46 a § 1 mom. 2 punkten).

RP 265/2016 rd

Bestämmelserna i 83 g—83 j § i lagen om försäkringskassor motsvarar bestämmelserna i 46 a § och 47 b—47 d § i lagen om pensionsstiftelser.

B V/D1 *Transaktioner på penningmarknaden*

Enligt lagen om pensionsstiftelser kan pensionsansvarets hela bruttobelopp täckas med skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en EES-stat, landskapet Åland eller en internationell sammanslutning där åtminstone en av medlemmarna är en EES-stat (47 b § 1 mom. 1 punkten). I lagen om pensionsstiftelser jämställs förvärv av masskuldebrev som avses i bestämmelsen fullt ut oberoende av om det gäller en EES-stat eller en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området (46 a § 1 mom. 1 punkten).

Med stöd av lagen om pensionsstiftelser får pensionsansvarets hela bruttobelopp täckas med skuldebrev som upprättats i andra offentliga samfund, depositionsbanker, försäkringsbolag eller andra kreditinstitut inom EES-området. Förvärv av detta slag behandlas vid beräkning av täckningen på annat sätt än investeringar som gjorts i motsvarande värdepapper i andra OECD-medlemsstater utanför EES-området. I fråga om investeringar som gjorts i andra OECD-medlemsstater får täckningen omfatta sammanlagt högst tio procent av bruttobeloppet av pensionsansvaret (46 a § 1 mom. 2 punkten, 47 b § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 47 c § 1 punkten).

Bestämmelserna i 83 g—83 i § i lagen om försäkringskassor motsvarar bestämmelserna i 46 a § och 47 b—47 c § i lagen om pensionsstiftelser.

B VI/D1 *Transaktioner med övriga omsättningsbara värdepapper och fordringar utan säkerhet*

När det gäller statens masskuldebrevslån, investeringar och skuldförbindelser som gäller fastigheter, företagens kortfristiga finansiella eller kommersiella krediter hänvisas till det som anförts annanstans i avsnitt 2.3.

Denna punkt i normerna gäller mycket olika finansiella instrument eller värdepapper med bakomliggande juridiska förhållanden som avser förpliktelser och säkerheter och som kan vara ytterst beroende av de standard- eller specialvillkor som gäller för förbindelserna. Dessa omständigheter försvårar bedömningen av på vilket sätt värdepapper av detta slag som avses i normerna ska klassificeras enligt systematiken i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor. I lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor finns inte några uttryckliga bestämmelser om behandlingen av de finansiella instrument eller värdepapper som avses i denna punkt i normerna vid beräkning av täckningen.

Med stöd av lagen om pensionsstiftelser får under vissa förutsättningar högst 25 procent av täckningen av pensionsansvaret i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggsförsäkringsverksamhet utgöras av andra tillgångar och förbindelser (46 § 3 mom., 47 § 2 mom., 47 m § 1 mom. 2 punkten). Det ska tolkas så att sådana övriga tillgångar och förbindelser till en EES-stat och till en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området som avses i denna punkt i normerna i en pensionsstiftelse är under vissa förutsättningar möjliga att beakta till ett bruttobelopp av högst 25 procent i täckningsberäkningen med stöd av paragrafen och Finansinspektionens föreskrifter.

I lagen om försäkringskassor finns inte någon bestämmelse som motsvarar 47 m § 1 mom. 2 punkten i lagen om pensionsstiftelser. Det ska tolkas så att försäkringstekniska avsättningar inte får täckas genom placeringar som anges i denna punkt i normerna om inte annat följer av

RP 265/2016 rd

de uttryckliga bestämmelserna i lagen om försäkringskassor och av Finansinspektionens föreskrifter.

Bestämmelserna i 46 a § i lagen om pensionsstiftelser och i 83 g § i lagen om försäkringskassor tillämpas inte på de finansiella instrument som avses i denna punkt i normerna. I pensionsstiftelser och försäkringskassor behandlas således en värdepappersinvestering som gjorts inom EES-området vid beräkning av täckningen lika lindrigt eller lika strängt som en värdepappersinvestering som gjorts i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området.

A VII/D1 *Transaktioner med kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper*

Med stöd av lagen om pensionsstiftelser får pensionsansvarets hela bruttobelopp täckas med fondandelar i fondbolag eller kollektiva investeringsfonder i en EES-stat som investerar i skuldförbindelser i en EES-stat, landskapet Åland, en internationell sammanslutning där åtminstone en av medlemmarna är en EES-stat, en depositionsbank i en EES-stat, ett försäkringsbolag i en EES-stat eller någon annan därmed jämförbar sammanslutning (47 b § 1 mom.). Högst 50 procent av pensionsansvarets bruttobelopp får täckas med fondandelar i fondbolag eller kollektiva investeringsfonder i en EES-stat som investerar i skuldförbindelser och värdepapper i eget kapital hos andra sammanslutningar i en EES-stat (47 d § 1 mom.).

I lagen om pensionsstiftelser föreskrivs uttryckligen inte hur en investering som gjorts i ett fondföretag i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området ska behandlas vid beräkning av täckningen (46 a samt 47—47 o §, särskilt 47 b och 47 d §). Med stöd av lagen om pensionsstiftelser får under vissa förutsättningar högst 25 procent av täckningen av pensionsansvaret i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggsförsäkringsverksamhet utgöras av andra tillgångar och förbindelser (46 § 3 mom., 47 § 2 mom., 47 m § 1 mom. 2 punkten). Det ska tolkas så att i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggsförsäkringsverksamhet ska investeringar som gjorts i ett fondföretag i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området vara under vissa förutsättningar möjliga att beakta till ett bruttobelopp av högst 25 procent i täckningsberäkningen med stöd av paragrafen.

Bestämmelserna i 83 g–83 j § i lagen om försäkringskassor motsvarar bestämmelserna i 46 a § och 47 b—47 d § i lagen om pensionsstiftelser, men någon bestämmelse som motsvarar 47 m § 1 mom. 2 punkten i lagen om pensionsstiftelser finns inte i lagen om försäkringskassor. Det ska tolkas så att försäkringstekniska avsättningar inte får täckas genom placeringar som anges i denna punkt i normerna, om inte annat följer av uttryckliga bestämmelser i lagen om försäkringskassor och av Finansinspektionens föreskrifter.

B IX/B *Finansieringskrediter och lån*

I lagen om pensionsstiftelser finns inga uttryckliga bestämmelser om behandlingen av indirekta finansieringskrediter och lån som avses i punkten vid beräkning av täckningen (jfr. 46 a § samt 47—47 o §). Till den del sådana finansieringskrediter och lån inte hör till kategorierna I, II, VIII och XIV i normerna får under vissa förutsättningar högst 25 procent av täckningen av pensionsansvaret i en pensionsstiftelse som bedriver tilläggsförsäkringsverksamhet enligt lagen om pensionsstiftelser utgöras av andra tillgångar och förbindelser (46 § 3 mom., 47 § 2 mom., 47 m § 1 mom. 2 punkten). I princip ska det tolkas så att finansieringskrediter och lån som avses i denna punkt i normerna till EES-stater och till en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området är möjliga att beakta i täckningsberäkningen till ett bruttobelopp av högst 25 procent.

I lagen om försäkringskassor finns inte någon bestämmelse som motsvarar 47 m § 1 mom. 2 punkten i lagen om pensionsstiftelser. I princip ska det tolkas så att försäkringstekniska av-

sättningar inte får täckas genom placeringar som anges i denna punkt i normerna, om inte annat följer av uttryckliga bestämmelser i lagen om försäkringskassor och av Finansinspektionens föreskrifter.

I praktiken finns det inte uppgifter om att pensionsstiftelser eller försäkringskassor skulle ha beviljat finansieringskrediter eller lån som avses i punkten. Pensionsstiftelser och försäkringskassor gör placeringar i lånebeviljandesyfte i form av masskuldebrev som inte omfattas av finansieringskrediter och lån som avses i punkten. Finansieringen av internationell handel eller finansiering av handel inom en annan medlemsstat från Finland sker via placeringsfonder som inte jämföras med beviljande av finansieringskrediter och lån som avses i punkten. Enligt uppgift från OECD är en reservation och förklaring onödig, i det fall att beviljandet av en sådan kredit eller ett sådant lån är osannolikt, även om det i vissa medlemsstater finns reservationer och förklaringar i fråga om denna punkt även gällande privata pensionsfonder.

B XI/B1, B2 *Transaktioner med depositionskonton*

I lagen om pensionsstiftelser eller lagen om försäkringskassor föreskrivs inte uttryckligen om behandlingen av depositions- eller brukskonton vid beräkning av täckningen. Enligt lagen om pensionsstiftelser får skuldförbindelser i vilka gäldenären eller borgensmannen är en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag under offentlig tillsyn som fått koncession i en EES-stat, eller en annan sammanslutning som Finansinspektionen jämföras med en sådan depositionsbank eller ett sådant försäkringsbolag som avses ovan utgöra täckning för pensionsansvarets hela bruttobelopp (47 b § 1 mom. 3 punkten).

När det gäller ett depositionskonto i en depositionsbank eller ett konto i något annat kreditinstitut som Finansinspektionen jämföras med det förra i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området kan täckningen med stöd av lagen om pensionsstiftelser omfatta sammanlagt högst tio procent av bruttobeloppet av pensionsansvaret (46 a §).

Bestämmelserna i 83 g och 83 h § i lagen om försäkringskassor motsvarar bestämmelserna i 46 a och 47 b § i lagen om pensionsstiftelser.

2.4 Ålands ställning

Enligt 27 § 8 och 11 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) hör saken till rikets lagstiftningsbehörighet. Saken kräver inget godkännande av Ålands lagting. I landskapet Åland tillämpas lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

Tillämpningsområdet för OECD:s normer för kapitalrörelser har avgränsats i Finlands reservationer så att punkterna IV—XII, XV och XVI i A- och B-listan i bilaga A till normerna tills vidare inte tillämpas i landskapet Åland, som varken har rättigheter eller skyldigheter vad dessa punkter beträffar. I Finlands reservationer finns även bestämmelser som gäller förvärv av fast egendom i landskapet Åland.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Propositionens syfte är att uppdatera de bestämmelser i lagen om pensionsstiftelser och i lagen om försäkringskassor för vilka det inte finns någon riskteoretisk grund som hänför sig till medlemskap i OECD eller EES och som inte kan motiveras. Enligt gällande lagstiftning får i de flesta investeringskategorier högst 10 procent av täckningstillgångarna investeras i en annan OECD-medlemsstat utanför EES-området. Detta kan inte längre betraktas som en nöd-

vändig eller motiverad begränsning i och med att investeringsmarknaden och ekonomin internationaliseras. Bestämmelsen kan till och med i onödig utsträckning förhindra investeringar i inkomstbringande och betryggande objekt samt diversifieringen av placeringsrisker. I fråga om pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver frivilligt tilläggs-pensionsverksamhet, är syftet dessutom att anpassa reglerna för placeringar i fastigheter till de krav som ställs i OECD:s normer för kapitalrörelser. De ändringar som föreslås nedan och dess konsekvenser för investeringsverksamhetens riskbenägenhet beaktas i pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas investerings- och riskhanteringsplan, som används för att mäta och hantera investeringsriskerna. Ändringarna i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor gäller även landskapet Åland.

I och med förslagen behöver de reservationer och förklaringar som gäller Finland i OECD:s normer för kapitalrörelser inte läggas till när det gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver frivillig tilläggs-pensionsverksamhet. Propositionen syftar inte till att ändra de nuvarande särskilda bestämmelser om tillämpningsområdet i normerna som gäller landskapet Åland. Avsikten är inte heller att ändra andra särskilda bestämmelser som gäller landskapet Åland. De ändringar som föreslås gällande reservationerna i normerna eller deras förklaringar inverkar inte på ställningen av landskapet Åland.

3.2 De viktigaste förslagen

I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor begränsas sådana investeringar som gjorts i övriga OECD-medlemsstater utanför EES-området och som hänförs till täckningen av pensionsansvaret eller ansvarskulden mer än motsvarande investeringar som görs inom EES-området. I fråga om lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreslås det att den nationella lagstiftningen ändras så att man slopar dessa skillnader. Paragrafer i lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ska ändras så att investeringar som gjorts i andra OECD-medlemsstater utanför EES-området jämföras med investeringar som gjorts i EES-stater. Därtill föreslås att man i fråga om pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver frivilligt tilläggs-pensionsverksamhet ska upphäva de kvantitativa begränsningar som gäller täckningen av bruttobeloppet av pensionsansvaret eller av ansvarskulden i fråga om placeringar i fastigheter som är belägna i Finland, i en EES-stat eller i en OECD-stat. Dessa fastighetsplaceringar föreslås regleras genom bestämmelser som gäller ledningens allmänna omsorgsplikt, avkastningskrav och krav på säkerhet samt krav på spridning av placeringarna.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

I Finansinspektionens register fanns vid utgången av år 2015 20 pensionsstiftelser eller -kassor eller avdelningar inom dessa som bedrev lagstadgad arbetspensionsförsäkring (nedan B-avdelning). I antalet ingår även två kassor som är i likvidation. En pensionskassa påbörjar sin verksamhet och ingår därför ännu inte i antalet. De registrerade pensionsstiftelserna och pensionskassorna eller deras avdelningar som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare är inte slutna, och det är med andra ord möjligt att försäkra nya arbetstagare i dem. I Finansinspektionens register fanns vid utgången av år 2015 endast 32 pensionsstiftelser och -kassor som bedrev tilläggs-pensionsverksamhet (nedan A-avdelning), varav en är i likvidation. De pensionsstiftelser och -kassor som bedriver tilläggs-pensionsverksamhet är i huvudsak slutna. Nya arbetstagare kan försäkras i en anstalt som bedriver förmånsbaserad verksamhet och i två anstalter som bedriver premiebaserad verksamhet. Det finns inte en enda EES-tilläggs-pensionsstiftelse eller -kassa som bedriver gränsöverskridande verksamhet.

RP 265/2016 rd

De registrerade 16.12.2015:

A- pensionsstiftelser	30 st.
A- pensionskassor	2
B- pensionsstiftelser	1
B- pensionskassor	4
AB- pensionsstiftelser	13
AB- pensionskassor	2
ETA- pensionsstiftelser	0
ETA- pensionskassor	0

Finländska pensionsstiftelser och försäkringskassor har inte någon betydande försäkringsverksamhet i EES-staterna eller i övriga OECD-medlemsstater utanför EES-området. Finländska pensionsstiftelser och försäkringskassor har dock i begränsad utsträckning kunnat göra investeringar i EES-stater och i övriga OECD-medlemsstater utanför EES-området.

Det totala antalet medlemsstater i OECD är för närvarande 34. Av dessa hör Finland, Belgien, Spanien, Holland, Irland, Österrike, Island, Storbritannien, Italien, Grekland, Luxemburg, Norge, Portugal, Frankrike, Sverige, Tyskland, Danmark, Republiken Tjeckien, Ungern, Polen, Slovakien, Estland och Slovenien till EES-området. Övriga OECD-medlemsstater är Schweiz, Australien, Chile, Israel, Japan, Kanada, Korea, Mexiko, Turkiet, Förenta staterna och Nya Zeeland.

Ryssland har varit OECD-medlemskandidatland sedan 2007. Dessutom i maj 2013 fattades beslut om att inleda medlemskapsprocess med Kolumbien och Lettland.

Till EES-området utanför OECD-medlemsstaterna hör dessutom Lettland, Bulgarien, Cypern, Liechtenstein, Malta, Rumänien, Slovenien och Kroatien.

De förbättrade möjligheterna att investera bidrar till att rikta in kapitalen på ett effektivt sätt. Med stöd av propositionen får pensionsstiftelser och försäkringskassor göra investeringar mångsidigare på ett sätt som motsvarar den egna ansvars- och investeringsprofilen. Genom propositionen förbättras möjligheterna för pensionsstiftelser och försäkringskassor att möta de krav på avkastning på investerat kapital som uppkommer i en marknadsmiljö med långsam ekonomisk tillväxt och låg räntenivå. Det är svårt eller rentav omöjligt att bedöma på vilket sätt inriktandet av investeringarna förändras på kort eller lång sikt vad beloppen beträffar.

4.2 Sociala konsekvenser

I maj 2016 fanns 2 450 000 sysselsatta i Finland (felmarginalen $\pm 33\ 000$). Sysselsättningsgraden, dvs. de sysselsattas andel av 15—64 år fyllda var 68,6 procent (Statistikcentralen: Finlands officiella statistik (FOS): Arbetskraftsundersökning, e-publikation, tillgänglig på sidan: http://www.stat.fi/til/tyti/2016/05/tyti_2016_05_2016-06-21_tie_001_sv.html, hänvisat: 13.7.2016).

Det totala antalet pensionstagare i Finland i slutet av år 2014 var cirka 1 525 000 (Finlands officiella statistik: Socialskydd, Statistiken över pensionstagarna i Finland 2014, e-publikation, tillgänglig på sidan: http://www.etk.fi/wp-content/uploads/Tilasto_suomen_elakkeensaajista_2014.pdf, hänvisat: 13.7.2016)

I de registrerade pensionsstiftelserna och pensionskassorna som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring fanns år 2014 sammanlagt 45 718 försäkrade och 45 494 pensionstagare. I den största pensionskassan som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring fanns år

2014 10 622 försäkrade och 7 309 pensionstagare och i den minsta på motsvarande sätt 101 försäkrade och 132 pensionstagare. Antalet försäkrade understeg 300 i fyra stiftelser eller kassor och 150 i en pensionsstiftelse. I tilläggs pensionsstiftelser och -kassor som bedrev frivillig tilläggs pensionsverksamhet var antalet försäkrade 14 511, 9499 hade fått fribrev och antalet pensionstagare var 48 558. I den största tilläggs pensionsstiftelsen fanns år 2014 sammanlagt cirka 17 000 försäkrade, personer med fribrev och pensionstagare och på motsvarande sätt i den minsta två försäkrade och pensionstagare. Mindre än 30 försäkrade och pensionstagare fanns i 12 tilläggs pensionsstiftelser och mindre än 100 försäkrade och pensionstagare i en tilläggs pensionskassa. (Slutrapport av gruppen som utrett en översyn av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor, Social- och hälsovårdsministeriets rapporter och promemorior 2016:6, s. 49—50, på finska).

Pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas verksamhet berör enbart en liten andel av den sysselsatta arbetskraften och pensionstagarna. Konsekvenserna av ändringarna kan som helhet bedömas vara ringa.

5 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med finansministeriet och utrikesministeriet. Under basberedningen har propositionen diskuterats med vissa intressegrupper.

En skriftlig remissbehandling gällande jämställd behandling av placeringar i EES- och OECD-länder har ordnats 13.4.—2.5.2016 i beredningssektionen Försäkringstjänster (EU16). Finansbranschens Centralförbund ansåg i sin kommentar att det lagstadgade pensionsförsäkringskyddet inte behöver längre den tidigare täckningsregleringen, eftersom solvensregleringen i detta fall har övergått till att bli riskbaserad och den hanterar de risker som förknippas med spridningen av täckningen. Samma logik fungerar enligt Finansbranschens Centralförbund inte när det gäller tilläggs pensionsfonder eller tilläggs pensionsanstalter. Regleringen av dessa är inte på samma sätt riskbaserad så som i det ovan nämnda fallet. Den pågående utvecklingen av IORP II-direktivet innehåller överhuvudtaget inte så som det nu ser ut riskbaserad reglering på samma nivå. Därför förhöll sig Finansbranschens Centralförbund försiktigt till sloandet av täckningsregleringen i fråga om tilläggs pensionsanstalter så länge som någon ordentlig riskbaserad solvensreglering inte kommer att tillämpas på dessa anstalter. Kommentaren har beaktats på ett sådant sätt att det i propositionen inte föreslås att täckningsregleringen i pensionsstiftelser och försäkringskassor ska slopas, med undantag av placeringar i fastigheter. Däremot föreslås det icke-diskriminerande behandling av EES-stater och övriga OECD-medlemsstater utanför EES-området vid beräkning av täckningen i pensionsstiftelser och försäkringskassor.

En remissbehandling gällande jämställd behandling av placeringar i EES- och OECD-länder har ordnats från och med 15.7.2016. Remisstiden var sex veckor. Begäran om utlåtande skickades till 21 aktörer, däribland Ålands landsskapsstyrelse, de centrala ministerierna och myndigheterna, de centrala arbetsmarknadsparterna samt finansbranschens och näringslivets intresseorganisationer. Sammanlagt mottogs sju remissvar av Ålands landsskapsstyrelse; löntagarorganisationerna FFC, Akava och tjänstemannaorganisationen STTK gav ett gemensamt utlåtande; Finlands aktuarieförening rf., Finansbranschens centralförbund, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf. Försäkringskassorna rf och Eläkesätiöyhdistys rf. Dessutom meddelade Ekonomijournalisterna rf och finansministeriet att de inte har något att anmärka på de föreslagna ändringarna. Det sista remissvaret kom till social- och hälsovårdsministeriet 1.9.2016. De föreslagna ändringarna i regleringen av pensionsstiftelser och försäkringskassor fick understöd. I inget remissvar fanns invändningar för de föreslagna ändringarna.

RP 265/2016 rd

Ålands landskapsstyrelse preciserade i sitt remissvar att saken enligt 27 § 8 och 11 punkten i självstyrelselagen för Åland hör till rikets lagstiftningsbehörighet. I fråga om EU:s inre marknad har rikets behörighet delegerats till EU. Sålunda krävs enligt Ålands landskapsstyrelse inget godkännande av Ålands lagting för frågan. Ålands landsskapsstyrelse hade i övrigt inget att anmärka på propositionen.

Eläkesäätioyhdistys rf anser att förslagen är rationella med beaktande av administrativa och funktionella aspekter och att de därför kan understödjas. Enligt Eläkesäätioyhdistys är förslagen förenliga med de allmänna riktlinjerna i regeringsprogrammet som syftar till att minska oändamålsenliga bestämmelser och göra bestämmelserna smidigare. Det finns ingen riskteoretisk grund för de bestämmelser som avses upphävas. Bestämmelserna behövs inte längre utan har förändrats till att bli ett problem under de gångna decennierna i och med att slumpmässiga generiska regler gör det besvärligt att hantera och diversifiera placeringar. Upphävandet av bestämmelserna hjälper i en liten grad diversifieringen av placeringsrisker, utökar antalet placeringsalternativ och underlättar uppnåendet av avkastningsmålen i pensionsstiftelser och försäkringskassor som beviljar tilläggs pensioner. Förslagen stärker pensionsanstaltens förmåga att svara för givna pensionsförpliktelser.

Försäkringskassorna rf understöder förslagen. Om förslagen förvekligas förbättras förutsättningarna för placeringsverksamheten och diversifieringen av tillgångar. I praktiken är effekterna för sjuk- och försäkringskassorna ringa, eftersom beloppen av tillgångar som ska placeras är relativt små.

I Finlands Aktuarieförenings utlåtande ansåg man att de föreslagna ändringarna i lagen om försäkringskassor och i lagen om pensionsstiftelser är motiverade. Bestämmelserna skulle vara enhetliga med bestämmelserna i försäkringsbolagslagen vad gäller jämställande av placeringsrisken i placeringar i EES och i OECD stater.

Finansbranschens Centralförbund delade uppfattningen om att det inte, med hänsyn till ett riskbaserat synsätt, finns fog för kvantitativa begränsningar av placeringar i den nuvarande regleringen av finansbranschen. Finansbranschens Centralförbund fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet på att pensionsstiftelsernas och försäkringskassornas reglering inte överhuvudtaget till sin karaktär är riskbaserad och rapporteringen på samma sätt heltäckande som för försäkringsbolagens del. I samband med Solvens II direktivet skulle försäkringsbolagen göra en egen solvens- och riskbedömning (sk. ORSA), som till sin del förtäljer problem till exempel i fråga om riskkoncentrationer. Finansbranschens Centralförbund anser att det, i detta sammanhang där man tar bort de kvantitativa begränsningarna hos tilläggs pensionsstiftelserna och -kassorna, är befogat att ge dem en möjlighet att analysera noggrannare sina egna risker till exempel via en ORSA-analys enligt tillämpning av proportionalitetsprincipen.

Förslaget har 15.8.2016 sänts till rådet för utvärdering av regeringens propositioner i statsrådets kansli.

Förslaget har blivit granskad i laggranskningsenheten i justitieministeriets lagberedningsavdelning.

Efter remissrundorna har propositionen samt reservationerna och förklaringarna varit föremål för diskussion med OECD:s sekretariat. I diskussionerna har det kommit fram att det inte kan finnas kvantitativa begränsningar i fråga om affärstransaktioner med fastigheter i det fall att man vill undvika en reservation i punkten III/B1 i B-listan i bilaga A till normerna. Av denna anledning har propositionen kompletterats i en snabb tidtabell på ett sådant sätt att den tillåtna andelen fastighetsplaceringar i pensionsstiftelser och i försäkringskassor som bedriver frivillig tilläggs pensionsverksamhet höjdes till 100 procent. Ändringen av bestämmelsen ifråga har va-

RP 265/2016 rd

rit föremål för en kort remissrunda 23.–29.9.2016 hos representanterna i arbetsgruppen för pensionsstiftelserna och försäkringskassorna som sammankommit tidigare.

Representanten för Finansbranschens Centralförbund yttrade att det i motiveringarna för den tidigare propositionen hänvisas till regelverket i Solvens II -direktivet och till att begränsningarna kan frångås i ett riskbaserat regelverk. Detta gäller enbart för försäkringsbolagens del men inte för tilläggs-pensionsstiftelserna och för tilläggs-pensionskassorna. Det vore mer rättvisande att motivera förändringarna med anpassning till OECD-reglerna. Dessutom borde man konstatera att man påbörjar beredningen av ett riskbaserat solvensregelverk för tilläggs-pensionsstiftelserna och för tilläggs-pensionskassorna för att kunna kontrollera riskerna.

Representanten för Eläkesäätioyhdistys rf. yttrade sig så att det med beaktande av intäkterna för placeringarna, diversifieringen och volatiliteten inte finns teoretiska belägg för att begränsa fastighetsplaceringar på ett sådant sätt som tills vidare. Begränsningarna i den gällande lagen baserar sig på tiden innan en nuvarande riskhantering och klart professionell placeringsverksamhet. I lagen kvarstår fortsättningsvis begränsningar om riskkoncentrationer, och gränser för riskkoncentrationer i fråga om tillgångar i arbetsgivarföretaget. Av denna anledning har strykningen av begränsningen knappast någon betydelse även om ändringen innebär något slag av avreglering av placeringsverksamhetens begränsningar.

Enligt representanten för Eläkesäätioyhdistys rf. strävar pensionsstiftelsens och pensionskassans styrelse till att allokera tillgångar med hänsyn till möjligast god avkastning och säkerhet. En avreglering av bestämmelserna ändrar inte på detta eller på insikten om att det är arbetsgivaren som svarar för arrangemangen. Enligt statistiken för år 2015 utgör fastighetsplaceringarna 15,3 procent av alla placeringar i pensionsstiftelserna och -kassorna, det vill säga betydligt mindre än den maximala gränsen 40 procent i den gällande lagen.

Därutöver har frågan diskuterats skilt för sig med Finansinspektionen. Finansinspektionen förhöll sig förbehållsamt till att de tillåtna gränserna för täckningen av ansvarsskulden höjs till 100 procent. Enligt Finansinspektionen ger höjningen av täckningsbegränsningen en signal som är för tillåtande och som inte motsvarar propositionens syfte.

De anförda synpunkterna har beaktats vid beredningen av propositionen så, att man i fråga om pensionsstiftelser och försäkringskassor som bedriver frivillig tilläggs-pensionsförsäkringsverksamhet föreslår en jämställd behandling av placeringar i EES- och OECD-länder, och frångår de kvantitativa begränsningar som gäller fastighetsplaceringar. Placeringsverksamheten ska därför framöver bedrivas inom ramen för ledningens allmänna omsorgsplikt, avkastningskrav och krav på säkerhet samt skyldighet att sprida placeringarna. Propositionens detaljmotiveringar har också preciserats i fråga om fastighetsplaceringar. Eftersom förändringarna i jämförelse med det tidigare utkastet har varit små, har det inte ordnats en ny remissrunda.

6 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Under beredningen har man övervägt att nuläget i vår nationella lagstiftning bibehålls oförändrat, antingen helt eller delvis, t.ex. enbart med beaktande av bestämmelserna för fastigheter. I detta fall skulle Finland tillägga de behövliga reservationer och förklaringar som gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor i B-listan i bilaga B till normerna. När det gäller detta alternativ bör man göra så i ett flertal av punkterna (fastigheter B III/B1, penningmarknadsvärdepapper B V/D1, finansieringskrediter och lån B IX/B, depositionskonton B XI/B1 och B2). Om nuläget bibehålls oförändrat i vår nationella lagstiftning blir det i princip nödvändigt för Finland att i fråga om pensionsstiftelser och försäkringskassor lägga till en reservation och en förklaring till punkten kapitalmarknadsvärdepapper IV/D1 samt till punkten kollektiva investeringar i överlåtbara papper A VII/D1 i A-listan i bilaga B till normerna. På grund av den

RP 265/2016 rd

s.k. standstillprincipen som gäller A-listan i normerna är det dock inte möjligt att lägga till reservationer och förklaringar i listan. Av denna anledning behöver Finland i vilket fall som helst ändra sina nationella lagar.

Enligt OECD har bl.a. Estland, Danmark, Norge, Island, Irland, Nederländerna, Storbritannien, Frankrike och Förenta staterna inte tidigare heller haft reservationer gällande försäkringsbolag i normerna för kapitalrörelser eller så har de återkallats tidigare. Många andra EU-medlemsstater har p.g.a. Solvens II-direktivet ändrat eller återkallat sina reservationer i bilagorna till OECD:s normer för kapitalrörelser. Enligt OECD har 13 EU-medlemsstater (Sverige, Belgien, Spanien, Italien, Österrike, Grekland, Luxemburg, Portugal, Polen, Tyskland, Slovenien, Tjeckien och Ungern) samt Japan återkallat alla sina begränsningar när det gäller försäkringsbolagens portföljinvesteringar. Även Schweiz och Chile har justerat sina reservationer. Detta skapar ett tryck på Finland att justera sina egna reservationer och förklaringar så att dessa motsvarar den gällande lagstiftningen när det gäller försäkringsbolagen samt att utveckla sin egen nationella lagstiftning när det gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor.

I den gällande lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor föreskrivs det om täckning av försäkringstekniska avsättningar på ett sätt som i fråga om innehållet nära motsvarar det som föreskrevs i försäkringsbolagslagen före genomförandet av Solvens II-direktivet. De gällande nationella bestämmelserna är i viss mån problematiska med tanke på Finlands gällande reservationer. Vid social- och hälsovårdsministeriet fortsätter beredningen av en totalreform av lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor, och det torde ta en tid innan de lagar som bereds inom ramen för denna reform träder i kraft. I samband med eller efter ikraftträdandet kan man bedöma huruvida det finns ett behov att justera Finlands reservationer när det gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor. Det är i princip möjligt att justera Finlands reservationer som gäller försäkringsbolag först i det skedet, men en fördröjning kan försämra den internationella bilden av Finland i OECD och i organisationens övriga medlemsstater.

OECD har inlett en egen översyn av investeringsobjekten i normerna för kapitalrörelser 2016. Inom ramen för OECD bedöms bl.a. behovet att justera tillämpningsområdet på grund av nya finansiella instrument samt att balansera punkterna i A- och B-listan i bilaga A. OECD bedömer att beslut om en översyn eventuellt kan bli aktuella i slutet av 2017 eller i början av 2018. Det är i princip möjligt att justera Finlands reservationer som gäller försäkringsbolag först i det skedet, men en fördröjning kan försämra den internationella bilden av Finland i OECD och i organisationens övriga medlemsstater.

DETALJMOTIVERING

1 Innehållet i reservationerna i normerna och deras förhållande till lagstiftningen i Finland

Finlands reservationer och förklaringar i normerna har tillämpats på försäkringsbolag. Finland har inga i kraft varande reservationer för försäkringskassor och pensionsstiftelser som bedriver frivillig tilläggs pensionsförsäkring. Detta till trots har man i den nationella lagstiftningen begränsat placeringarna i huvudsak så att man i täckningsförteckningen behandlar dem på ett sådant sätt att placeringar i EES-stater behandlas gynnsammare än motsvarande placeringar i OECD-stater utanför EES-området. Det blir till vissa delar nödvändigt att ändra lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor.

Finland har återkallat de reservationer och förklaringar i normerna som gäller i Finland registrerade försäkringsbolag utan att tillägga reservationer och förklaringar som gäller pensionsstiftelser och försäkringskassor. Återkallandet är i regel slutgiltigt vad beträffar A-listan i bilaga B till normerna. I fråga om B-listan i bilaga B till normerna är det möjligt att lägga till reservationer eller förklaringar senare, fastän det inte är önskvärt. Till följd av ett återkallande av reservationerna kan Finland inte i den nationella lagstiftningen behandla ojämnt sådana transaktioner som avses i normerna och som riktar sig från Finland till en annan medlemsstat i EES eller OECD eller från en annan EES- eller OECD-medlemsstat till Finland.

2 Motivering av lagförslag

2.1 Lagen om pensionsstiftelser

46 a §. I paragrafen föreskrivs att EES-staterna och de övriga OECD-medlemsstaterna utanför EES-området jämställs när det gäller täckning av pensionsansvaret. När det är fråga om övriga OECD-medlemsstater utanför EES-området ändras det maximibelopp som ska beaktas vid beräkning av täckningen från nuvarande tio procent till det belopp som för närvarande föreskrivs för varje investering som gjorts i en EES-stat. Detta möjliggör en ändamålsenligare spridning av investeringarna på finansmarknaden. Genom ändringen beaktas även de förändringar som skett i både EES-medlemsstaterna och OECD-medlemsstaternas strukturer. Med tanke på investeringsrisken kan det inte anses vara motiverat att t.ex. investeringar i vissa stater som är EES-stater men inte OECD-medlemsstater behandlas avsevärt lindrigare vid beräkning av täckningen än investeringar i t.ex. Schweiz, Förenta Staterna eller Japan, som inte är EES-stater men nog OECD-medlemsstater.

47 e §. I paragrafen föreslås att den kvantitativa begränsningen som hänför sig till täckningen av pensionsansvarets bruttobelopp med en fastighetsplacering i Finland, i en EES-stat eller i en OECD-stat upphävs. Ändringen baserar sig på punkt III/B1 i B-listan i normernas bilaga A.

Enligt 5 § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser ska en pensionsstiftelse placera sina tillgångar på ett betryggande och inkomstbringande sätt samt med beaktande av pensionsstiftelsens likviditet. Att placera på ett betryggande och inkomstbringande sätt är en av huvudprinciperna i pensionsstiftelseverksamhet. Kapitalet ska placeras på ett sätt som tryggar förmånerna hos de personer som hör till verksamhetskretsen samt pensionstagarna och de som erhåller övriga förmåner, håller nivån på understödsavgifterna skälig samt bibehåller likviditeten hos pensionsstiftelsen. Bestämmelsen tillämpas på den lagstadgade pensionsförsäkringsverksamheten och på den frivilliga tilläggs pensionsförsäkringsverksamheten som bedrivs i pensionsstiftelserna.

I 46 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser bestäms att man vid täckning av pensionsansvarets bruttobelopp ska se till att de tillgångar och förbindelser som hör till täckningen är säkra, ger god avkastning och är likvida samt att de är lämpligt diversifierade och har lämplig spridning. Enligt principen i det inledande stycket i pensionsstiftelselagens 46 § 3 mom., ska pensionsstiftelsen täcka pensionsansvarets bruttobelopp med tillgångsslag som anges senare i paragrafen och som värderade till verkligt värde enligt sådana grunder som Finansinspektionen har fastställt, räcker till för att täcka pensionsansvaret. Paragrafen innehåller dessutom noggrannare bestämmelser om poster som ska avdras och om poster som det är möjligt att placera i. I paragrafens 4 mom. 5 punkten nämns som täckningssgilla poster fastigheter, byggnader och rättigheter som hänför sig till fast egendom, såsom nyttjanderätt och dispositionsrätt samt arrenderätt på tomt, aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, rätt till vattenkraft som utnyttjas av ett vattenkraftverk förutsatt att en inteckning har fastställts som säkerhet för rätten att använda vattenkraft, byggnadstida fordringar på en sådan fastighetssammanslutning som äger tillgångar som avses i punkten och i vilken pensionsstiftelsen har absolut bestämmanderätt.

Bestämmelser som gäller täckningsbegränsningar som gäller sådana pensionsstiftelser som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet finns i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om täckning av ansvarsskulden (en ny lag 315/2015 träder i kraft 1.1.2017). Bestämmelserna i pensionsstiftelselagen som gäller placeringar tillämpas såtillvida i fortsättningen på pensionsstiftelser som bedriver tilläggsförsäkring. Oberoende av förslaget om att upphäva de kvantitativa begränsningarna ska ledningen i tilläggsförsäkringsstiftelser agera omsorgsfullt och i fråga om pensionsstiftelsens placeringsverksamhet diversifiera placeringsportföljen på ett tillräckligt sätt i objekt som med hänsyn till pensionsstiftelsens verksamhet är lämplig i fråga om risknivån och som genererar inkomster, bibehåller sitt värde och vid behov kan omsättas till pengar utan oskäligen svårigheter. Med förslaget strävar man inte till någon egentlig förändring i nuläget. Även i fortsättningen kan tilläggsförsäkringsstiftelserna vid behov tillämpa den ikraftvarande täckningsbegränsningen 40 procent som en approximativ maximigräns.

Bestämmelserna som gäller spridningen av placeringar innebär att pensionsstiftelsens ledning även framöver ska beakta olika typer av riskkoncentrationer och hanteringen av dem. Betydande risker är förknippade med koncentrationen av fastighetsplaceringar, värdering av fastighetsplaceringarna och omsättningen av dem till pengar. Det är befogat att ordna en effektiv uppföljning av risker och en effektiv riskhantering. Detta kan beaktas i en risk- och solvensbedömning enligt bestämmelserna i pensionsstiftelselagens 25 a §.

47 g §. Det föreslås att man i paragrafen upphäver den kvantitativa begränsningen, som gäller täckningen av ansvarsskuldens bruttobelopp i Finland, i en EES-stat eller i en OECD-stat i ett enskilt fastighetsobjekt. Ändringen baserar sig på punkt III/B1 i B-listan i bilaga A i normerna.

Med förslaget strävar man inte till någon egentlig förändring i nuläget. Även i fortsättningen kan tilläggsförsäkringsstiftelserna använda den gällande lagens täckningsbegränsning 15 procent som en approximativ maximigräns i fråga om att placera i ett enskilt fastighetsobjekt.

Till andra delar motsvarar motiveringarna det som anförts i 47 e § ovan.

2.2 Lagen om försäkringskassor

83 g, 83 k och 83 m §. Motiveringen motsvarar det som ovan anförts om ändringen av 46 a § samt omupphävandet av 47 e och 47 g § i lagen om pensionsstiftelser.

3 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 april 2017.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 47 e och 47 g §, sådana de lyder i lagen 391/2006, samt
ändras 46 a §, sådan den lyder i lagarna 382/2005 och 391/2006, som följer:

46 a §

Med en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföres vid tillämpningen av 47 b—47 o § också sådana medlemsstater i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 83 k och 83 m §, sådana de lyder i lagen
392/2006, samt
ändras 83 g §, sådan den lyder i lagarna 383/2005 och 392/2006, som följer:

83 g §

Med en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföres vid tillämpningen av 83 h—83 r § också sådana medlemsstater i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 21 december 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Social- och hälsovårdsminister Pirkko Mattila

1.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 47 e och 47 g §, sådana de lyder i lagen 391/2006, samt
ändras 46 a §, sådan den lyder i lagarna 382/2005 och 391/2006, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

46 a §

De övriga medlemsstaterna i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) jämföras med en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

1) vid tillämpning av 47 b § 1 mom. 1 punkten,

2) vid tillämpning av 47 b § 1 mom. 2 och 3 punkten, 47 c § 1—3 punkten samt 47 d § 1 mom. 1 och 2 punkten.

Jämförande enligt 1 mom. 2 punkten resulterar i att täckningen kan omfatta sammanlagt högst tio procent av bruttobeloppet av pensionsansvaret.

46 a §

Med en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföras vid tillämpningen av 47 b—47 o § också sådana medlemsstater i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

47 e §

Högst 40 procent av de tillgångar och förbindelser som utgör täckning för pensionsansvarets bruttobelopp får bestå av

1) fastigheter och byggnader i en EES-stat,

2) sådana rättigheter i fast egendom eller vattenkraft i en EES-stat som avses i 46 § 5 mom. 5 punkten,

3) aktier och andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i en EES-stat, och

4) skuldförbindelser av och fordringar under byggnadstiden på en sådan fastighetssammanslutning som avses i 3 punkten och i vilken pensionsstiftelsen har bestämmanderätt.

Tillsammans med tillgångsslag som nämns i 1 mom. får sammanlagt högst 70 procent av pensionsansvarets bruttobelopp täckas med sådana skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av inteckning i tillgångsslag som av-

(upphävs)

RP 265/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ses i 1 mom. 1 eller 2 punkten eller av aktier eller andelar som avses i 1 mom. 3 punkten.

47 g §

Högst 15 procent av pensionsansvarets bruttobelopp får täckas med tillgångar och förbindelser som är placerade i ett enskilt objekt, om det är fråga om placering i

(upphävs)

1) en fastighet, byggnad, rättighet eller fastighetssammanslutning som avses i 47 e § 1 mom. 1—3 punkten,

2) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i ett objekt enligt 1 punkten eller av aktier och andelar i samma fastighetssammanslutning, eller

3) skuldförbindelser av och fordringar under byggnadstiden på en fastighetssammanslutning som avses i 47 e § 1 mom. 3 punkten och i vilken pensionsstiftelsen har bestämmanderätt.

Om en fastighet eller byggnad, ett objekt för en rättighet som avses i 1 mom. 1 punkten eller ett objekt för en inteckning som fastställts till säkerhet för en skuldförbindelse är en och samma placering eller om de befinner sig så nära varandra att de kan betraktas som en enda placering, skall alla placeringar enligt 1 mom. som hänför sig till detta objekt sammanräknas vid tillämpning av den maximigräns som anges i momentet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 83 k och 83 m §, sådana de lyder i lagen 392/2006, samt
ändras 83 g §, sådan den lyder i lagarna 383/2005 och 392/2006, som följer:

Gällande lydelse

83 g §

De övriga medlemsstaterna i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) jämföras med en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

- 1) vid tillämpning av 83 h § 1 mom. 1 punkten,
- 2) vid tillämpning av 83 h § 1 mom. 2 och 3 punkten, 83 i § 1—3 punkten samt 83 j § 1 mom. 1 och 2 punkten.

Jämställande enligt 1 mom. 2 punkten resulterar i att täckningen kan omfatta sammanlagt högst tio procent av bruttobeloppet av ansvarsskulden.

83 k §

Högst 40 procent av de tillgångar och förbindelser som utgör täckning för ansvarsskulden bruttobelopp får bestå av

- 1) fastigheter och byggnader i en EES-stat,
- 2) sådana rättigheter i fast egendom eller vattenkraft i en EES-stat som avses i 83 § 5 mom. 5 punkten,
- 3) aktier och andelar i fastighetssammanslutningar med hemort i en EES-stat, och
- 4) skuldförbindelser av och fordringar under byggnadstiden på en sådan fastighetssammanslutning som avses i 3 punkten och i vilken försäkringskassan har bestämmanderätt.

Tillsammans med tillgångsslag som nämns i 1 mom. får sammanlagt högst 70 procent av ansvarsskulden bruttobelopp täckas med sådana skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av in-teckning i tillgångsslag som avses i 1 mom. 1 eller 2 punkten eller av aktier eller andelar som avses i 1 mom. 3 punkten.

Föreslagen lydelse

83 g §

Med en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet jämföras vid tillämpningen av 83 h—83 r § också sådana medlemsstater i Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) som inte hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

83 m §

Högst 15 procent av ansvarsskuldens brutto-belopp får täckas med tillgångar och förbindelser som är placerade i ett enskilt objekt, om det är fråga om placeringar i

(upphävs)

1) en fastighet, byggnad, rättighet eller fastighetssammanslutning som avses i 83 k § 1 mom. 1—3 punkten,

2) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av en inteckning i ett objekt enligt 1 punkten eller av aktier och andelar i samma fastighetssammanslutning, eller

3) skuldförbindelser av och fordringar under byggnadstiden på en fastighetssammanslutning som avses i 83 k § 1 mom. 3 punkten och i vilken försäkringskassan har bestämmanderätt.

Om en fastighet eller byggnad, ett objekt för en rättighet som avses i 1 mom. 1 punkten eller ett objekt för en inteckning som fastställts till säkerhet för en skuldförbindelse är en och samma placering eller om de befinner sig så nära varandra att de kan betraktas som en enda placering, skall alla placeringar enligt 1 mom. som hänför sig till detta objekt sammanräknas vid tillämpning av den maximigräns som anges i momentet.

Denna lag träder i kraft den
20 .